

Ate joka dugu gripea

Gripe kasuak ugartzen ari dira gurean azken egunotan. Zaintza sistema berriko datuek iragarri dutenez, aste honetan bertan zabal liteke izurritea. Dena den, aurtengo birusa B aldaerakoa da, eta ez du iazkoak adina gaixo eragingo.

Gripena, tarteka gure gorputzera sartu eta ahul-ahul eginda uzten gaituen birus nazkante hori, erasotzera dator berriz ere. Azken aste honetan Euskal Herrian hasi dira gripe kasu dezente atzematen; oraindik osasun zentroetan pilaketarik eta ez da izan, baina kasu kopuruaren goranzko bilakaera ikusita, urteroko izurritea heltzear dagoela uste dute epidemiologoek.

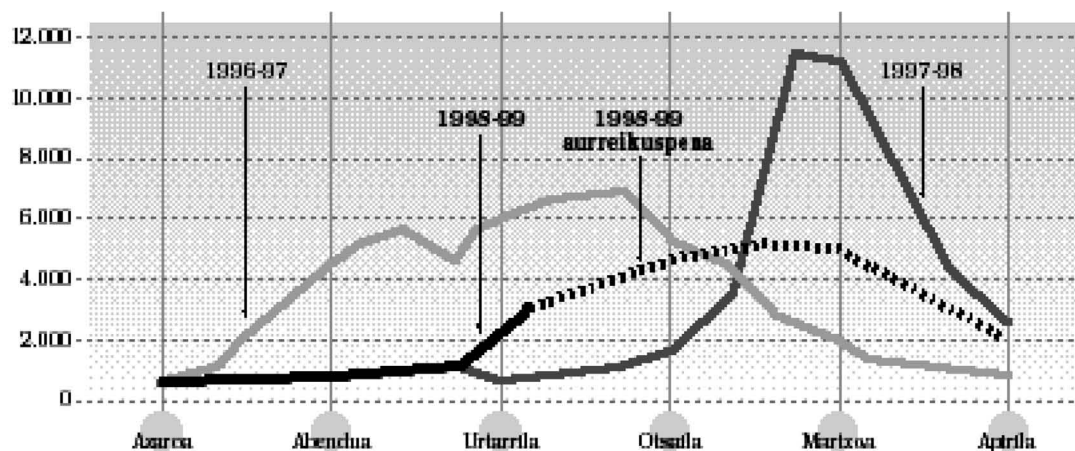
Nolanahi ere, eta okerrik ezean, aurtengoa ez da iazkoaren parera iritsiko. Izan ere, itxura guztien arabera, aurtun erasoan datorren birusa B aldaerakoa da, «etxekoa» dugun motakoa hain zuzen ere. Gorputzak ezaguna du aldera hori, eta antigorputzak ere prest dauzka birusak eraso eginez gero ahalik eta defentsarik gogorrena egiteko gaisotasunari. Gainera, azkeneko kanpainako txertoak ere bazuen osagarri hori bera, eta horregatik ez du iazkoak bezain gogor erasoko.

Esan liteke, beraz, aurtun prest gaudela, joan den urtean ez bezala. Aurreko neguan, Munduko Osasun Erakundeak eta gurean osasun ardura duten erakundeetako epidemiologoek egindako aurrikuspenek huts egin zuten, gripea A motako jantziak etorri baitzitzaigun, ezezagun den birusa indar handiz. Aldaera hori arrotza du gure gorputzak, oso gutxitan etorri izan zaio bisitan, eta beraz antigorputzek ez dute behar bezala ezagutzen. Birus ezezagun horrek ustekabean harrapatzen ditu antigorputzak eta haien kontrako indarrik gabe lasai-lasai zabaltzen da, gorputz batean lehenik eta inguruko guztien artean ondoren.

Aurtun izurriteak eragin apalagoa izango du. Hori diote bederen epidemiologoek. Gripearen zaintza sistemaren barruan egin dituzten frogak erakusten baitute, B aldaerako birusa ari dela hedatzen gure artean, antigorputzei ezagun egiten zaien birusa, hain zuzen, eta izurritea horrexek eragingo duela datozen egun hauetako batean hasita.

Gripearen bilakaera

Diagramak agertzen duen bilakaera Gipuzkoako datuak oinarri hartuta osatuta da. Baina gaitzaren herrialdeetarako ere balio du.

Gripe birusaren aldaerak

B motako birusa: Aurtun aldaera hori du gaixotasunak. Esan liteke "etxekoa" dugula B motako gripea eta, beraz, gure antigorputzak nahiko prest daude gaitzari aurre egiteko. Gainera, azken kanpainako txertoek bazuten B motako osagarria.

A motako birusa: Bako neguan nagusitu zen aldaera. Birus arrazoiak da gurek, gure antigorputzak ez daude horretara ohituta. Horregatik eragin zuen joan den urtean halako gaixotasun kopuru handia.

J. A. ARRIOLA

Zaintza sistema

■ ■ ■ **Telebista audientziaren antzera hartzen diote neurria gripearri, estrategikoki aukeratutako medikuek aztertutako kasuen arabera.**

Gripearen zaintza sistema berria

Eta nola jakin litekeen bada-torrela gripe birusa, seguruenara aste honetan bertan hasiko dela urteroko izurritea? Hara:

Gripea *halabeharrez deklaratu beharreko gaixotasunak* delako zerrendaren barruan dago, tosferina, hepatitis eta beste zenbait gaitzekin batera. Hala bada, osasun zentroetan atzeman dituzten gripe kasuen kopuruaren berri eman behar diete osasun

Birus ezaguna

■ ■ ■ **Zabaltzen ari den birusaren aldaera ezaguna du gorputzak, eta antigorputzak prest daude, beraz, gaixotasunari defentsarik gogorrena egiteko.**

agintariei. Zenbaketa modu horrek, baina, izurriteari buruzko zehaztapen handirik ez du eskaintzen, ez baita jakiteko modurik zein pertsonari egin dion eraso gripe birusak edota zein sintoma izan dituen gaisoak. Maiz, gainera, datu horiek berandu iristen dira osasun agintarien eskuetara eta beharrezko neurriak hartu aurretik zabaltzen da askotan gripe izurritea.

Aurtengoan halakorik gerta ez dadin, gripearen zaintza sistema berezi eta berria jarri du martxan Osakidetza: Mediku Jagoleen Sarea. Gripe izurritea iragartzea oso zaila gertatzen bada ere, ahal dela izurriteari aurrea hartu eta osasun zentroak behar bezala prestatzea da asmoa, era horretara, larrialdi zerbitzuetan gainezka egin ez dezaten.

Telebista kateen audientzia neurtzeko erabiltzen den sistemaren antzekoa da Mediku Jagoleen Sarearena. Estrategikoki osasun zentro jakin batzuetako sendagileak hautatzen dira-horien artean zenbait pediatrik dira eta gainontzekoak mediku orokorrak-eurek atzeman dituzten gripe kasuei buruzko datu zehatz-zehatzak eman ditzaten: ume edo pertsona helduari egin ote dion eraso gripeak, birusa zein aldaerakoa den, zein sintomarekin jo duen osasun zentrori.

Horrezaz gainera, gripea-

Ospitaleetan prest daude oldeari aurre egiteko

JOAN DEN urteko gripe izurrite indartsuak ezustean harrapatu zituen Euskal Herriko osasun zentro eta ospitale gehien-gehienak. Larrialdi zerbitzueta-oldeka jo zuten gripeak jotakoek eta zerbitzu asko eta asko blokeatu egin ziren.

Aurtun halakorik gerta ez dadin, eta joan den urteko esperientziatik abiatuta, aurrikuspen zehatzak egin dituzte ospitale askotan, esate baterako, Donostiako Andre Mariaren erresistentzia. Antxon Nuñez bertako Harrera Zerbitzuko arduradudunak azaldu digunez, azken bost urteetako gripearri buruzko txostenak goitik behera azter-

tu zituzten ikusteko zein bilakaera izaten den euren erresidentzian. Jabetu ziren hala, gripe kasuak umeetan atzematen direla lehen-lehenik eta gero hasten direla helduak gaisotzen. Azken aste hauetan gripeak jotako haur askok jo dute erresidentziako larrialdi zerbitzuetara. Datu horrek, eta Osakidetza-ko epidemiologia zerbitzuak eskainitakoak batuta, hortaz, dextenteko ziurtasunez dakite aste honetan larrialdi zerbitzuak eta ingresoak handitu egingo direla kopuruz.

Euren kalkuluak eginak dituzte eta badakite gutxi gorabehera mila gripe kasuko zazpi ingreso izaten direla

euren ospitalean. Kalkulu horri jarraiki, bihurtik aurrera Andre Mariaren Erresidentzian ohikoak baino hogeit ohe gehiago egongo dira prest gripeak eragindako osasun koadro larriekin ospitalera jotzen duten gaisoak hartzeko. Horrezaz gainera, ospitale pribatu kon- zertatuetan beste hainbeste ohe presta ditzaten eskatu dute, badaezpada ere.

«Horrekin lehen bultzadari eutsi ahal izango diogu», adierazi du Nuñezek, «gero, izurritearen bilakaerari buruzko datuak eguneratu eta astero-astero ikusiko dugu zein baliabide prestatu behar ditugun».